

Sote-valmistelun tilannekatsaus

18.1.2018

UUSI **PH**

Järjestäjän valmistelu ja julkisen tuottajan suunnitelma

Järjestäjän valmistelun vastuuhenkilöt sote-hankejohtaja Ismo Rautiainen ja sotekoordinaattori Anu Lindfors

- Järjestäjän valmistelu on käynnistetty koko tulevaa maakuntakuntaa kattavana kokonaisuutena yhteistyössä NHG:n kanssa. Järjestäjän valmistelun perusviitekehys on valmis
- Jatkotyöskentely: Järjestäjän käsikirjan työstäminen

Julkisen tuottajan suunnitelma on laadittu Hyvinvointiyhtymässä. Valmistelun vastuuhenkilö on strategiajohtaja Timo Louna ja se on merkitty tiedoksi yhtymähallituksessa ja –valtuustossa.

- Julkisen tuottaja suunnitelmassa hahmotetaan maakunnan oman palvelutuotannon järjestämistä

Seuraavassa diassa on kuvattu järjestäjän valmistelun 6 osakokonaisuutta. Päijät-Hämeen liikelaitoksen ja järjestäjän valmistelun aikataulu ja kokonaisuudet on sovitettava yhteen, koska molemmiin puolin on tarve ymmärtää miten valmistelussa edetään

Järjestäjän jatkovalmisteluun tunnistettiin 6 keskeistä osakokonaisuutta

1 Järjestäjän toimintamallin ja osaamisten kuvaaminen

Järjestäjän tarkemman tason toimintamallin kuvaus ja siihen liittyvien osaamisten tunnistaminen:

- Järjestäjä on uusi toiminto palvelujärjestelmässä: järjestäjän konkreettiset tehtävät purettava osiin ja koostettava kokonaisuuksiksi (=toimintamalli)
- Toimintamallia vasten tunnistettava tarvittavat osaamiset ja myös mikä osaaminen ”asuu” järjestäjässä ja mikä ympäröivässä verkostossa

2 Järjestämisen periaatteiden kuvaaminen

Päijät-Hämeen ”järjestäjän käsikirjan” kattaen sote, elinvoima, turvallisuus kirjoitus:

- Järjestämisen ja organisoitumisen periaatteet
- Eri toimijoiden roolit ja valta-vastuusuhteet
- Järjestäjän tehtävät ja työkalut
- Järjestäjä-tuottaja työnjako eri tehtäväkokonaisuuksissa

3 Toimivaltasuhteiden selkiytyminen

Hallintosäännön työstön aloittaminen:

- Hallintosääntö on keskeisin dokumentti poliittisen järjestäjän, viranhaltijajärjestäjän ja tuottajien työnjaon määrityksessä
- Hallintosäännön luonnosvalmistelu seurannan ja valvonnan osalta mahdollisesti hyvä ”harjoitus”

4 Strategiaprosessin valmistelu

Maakunnan strategian esivalmistelu laajasti osallistaen:

- Strategia toimii järjestäjän selkänajana: selvennys mitä kuvataan maakuntastrategiassa, mitä palvelustrategiassa ja mitä palvelulupauksessa
- Nykytoimijoiden ja -poliitikkojen osallistaminen strategian valmisteluun, kun lakien läpimenoa tieto

5 Tiedolla johtamisen kokonaiskuva ja minimietosisältö

Järjestäjän tiedolla johtamisen kokonaiskuvan jäsentäminen:

- Järjestäjän onnistumiselle tiedolla johtamisen kokonaisuus on merkittävä
- Tärkeitä teemoja on lukuisia, siksi kokonaiskuvan ja realistisen alkuvaiheen minimietosisällön muodostaminen keskeistä; teemoja mm. toimintaympäristön ja palveluverkon tuntemus, tuottajien arviointi ja resurssien jakaminen

6 Palveluverkon ja yhteistyöverkoston hahmottelu

Toimintaverkoston suuntaviivojen ja yhdyspintojen työstö:

- Verkoston hahmottelu – erilaisten yhdyspintojen kirkastus ja listaus
- Palvelukokonaisuudet ja -ketjut, fyysinen ja digitaalinen palveluverkko
- Asukkaiden osallistaminen ja osallistuminen
- Kuntayhteistyö (”kuntalainen ei asu sotessa, vaan kuntalainen asuu kunnassa ja sote käy kylässä”)

Päijät-Hämeen liikelaitoksen ja järjestäjän valmistelun aikataulu ja kokonaisuudet on sovittava yhteen, koska molemmilla puolilla on tarve ymmärtää miten valmistelussa edetään

Palvelukokonaisuudet

- Valmisteluhenkilöstöä on palkattu maaliskuun 2019 loppuun 40 % Minna Veistilä, 20 % Kirsi Korttila ja 20 % Anu Olkkonen-Nikula.
- 15 palvelukokonaisuudesta 13:n nykytila on kuvattu. Palvelukokonaisuuksille on nimetty vastuuhenkilöt, jotka ovat kokoontuneet kaksi kertaa. Tulevan maakunnan palvelukokonaisuuksia on työstetty edelleen viidessä pienryhmässä (lapset, nuoret ja perheet, hoito ja hoiva, miepä, vammaiset, työkäiset).
- Tulossa 19.-20.2. Horisontti-seminaari, jossa palvelukokonaisuuksien vastuuhenkilöt ja valmistelijat työstävät palvelukokonaisuuksien yhdyspintoja.
- Tiivistä yhteistyötä palveluketjujen valmistelun, hyte-valmistelun ja tiedolla johtamisen valmistelun kanssa
- Seminaarin ja pienryhmätyöskentelyn tulosten perusteella valmistellaan palvelustrategian pohjaksi esitys maakunnassa järjestettävistä palvelukokonaisuuksista.

Ikääntyneiden palvelukokonaisuus

Valmisteluvastuu Anu Olkkonen-Nikula

- 85 % palvelukuvauksista tehty / osana palvelukokonaisuudet työtä
- Rajapintatarkastelu muihin palveluihin käynnissä (Horisonttiseminaari)

2019 tavoitteet

- Ikääntyneiden hyte toiminnan kuvaaminen / kytkeytyy HYTE kokonaisuuteen
- Asumisen – ja asuinaluekehittäminen / kokonaiskuvan luominen ja suuntaviivat maakunnassa / kuntien kanssa tehtävä työ

Palvelulupaus

Valmisteluvastuu Kirsi Korttila

- Kerätty tietoa haastattelemalla Päijät-Hämeen alueen vaikuttamistoimielimiä (10) sekä asukkaille suunnatulla kyselyllä, johon saatiin 700 vastausta. Haastatteluja ja kyselyä on käytetty palvelulupauksen asukasnäkökulman valmistelussa.
- Asukasnäkökulmasta palvelulupauksen tärkeimmät teemat ovat
 1. Yhteydensaanti
 - Palveluihin on saatava yhteys aina tarvittaessa
 2. Henkilökunnan ammattitaito
 - Henkilökunnan tulee osata asiansa
 3. Palvelun piiriin pääsy
 - Palvelujen piiriin on päästävä riittävän nopeasti
 4. Prosessin eteneminen
 - Palvelutilanteiden tulee viedä asiaa eteenpäin
 5. Yhden luukun periaate
 - Samasta paikasta saatava palvelu useaan eri tarpeeseen
- Palvelulupauksen työistö jatkuu järjestämisenäkökulman valmistelulla. Järjestämisenäkökulmaa valmistellaan Palvelujen järjestäminen-työryhmässä Phhykyn järjestämisstrategiaa 2022 hyödyntäen.

Sote-palveluketjut

Valmisteluvastuu Minna Immonen

- Palveluketjuja valmistellaan tulevan maakunnan palvelukokonaisuuksien pohjalta elämänkaarimallin mukaan
 - Lapset, nuoret, perheet
 - Työikäiset
 - Ikäihmiset
- Palveluketjujen määrittelyä tehty Päijät-Hämeen asiakasryhmien tarpeiden mukaisesti
 - Tunnistetut kriittiset palveluketjut, joiden mallintaminen käynnissä: Päihdepalveluketju, mielialahäiriöpotilaiden palveluketju, sosiaalipäivystyksen palveluketju, ikääntyneen ja työikäisen traumamurtumapotilaan palveluketju
- Kuvaustason vaihtoehtoiset mallit luonnosteltu ikääntyneen traumalonkkamurtumapotilaan palveluketjuun pohjautuen.
- 26.1.2019 alkaen mallinnustyökalun ja arkkitehtuuripankin käyttöönotto

Asiakasohjaus

Valmisteluvastuu Pirkko Valtanen

- Asiakasohjausprojekti on käynnistynyt keväällä 2018 ja keskeiset kehittämiskohteet ovat etulinjan neuvonta ja ohjaus sekä asiakasohjaus. Syksyllä selvitettiin mahdollisuutta perustaa asiakasohjauksesta toimiala.
- Kuntayhtymän hallitukselle esitetään kuitenkin 28.1.2019, että valmistelu jatkuu järjestäjän strategiaa toteuttavana kehityshankkeena 2019-2020 ja että hankkeen aikana valmistellaan tarvittava organisatorinen kokonaisuus käyttöön otettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhteydessä vuoden 2021 alusta lukien
- Tavoitteena on edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä tukevaa sidosryhmätyötä, asiakkaan helppoa asiointia sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä asiakkaan hoito- ja palveluprosessin hallintaa
- Konkreettisia toimenpiteitä ovat sähköisten palvelujen kehittäminen ja puhelinneuvonnan keskittäminen, moniammatillisen työn edistäminen, kunta-, järjestö- ja yritys yhteistyö sekä ICT-ratkaisut asiakkuudenhallintaan ammattilaisille ja asiakasohjauksen tiedolla johtamiseen
- Neuvolan keskitetty neuvonta käynnistynyt 12/2018, seuraavina keskitetään sosiaalihuollon neuvontaa (3/2019) ja otetaan käyttöön Päivystysapu 116117 –numero (1.4.2019)

Tiedolla johtaminen

Valmisteluvastuu Hilikka Kemppe

- Tiedolla johtamisen valmistelu on käynnistynyt syksyllä 2018 yhdessä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän toimijoiden kanssa. Tavoitteena on tehdä vuoden 2019 loppuun mennessä esitys maakunnan tietojohdamisen tiekartasta, jotta kompleksinen kokonaisuus ja aikataulu selkiytyvät. Tiekartan osalta valmistelussa keskitytään tässä kohtaa erityisesti järjestäjän kriittisten tietotarpeiden kuvaamiseen.
- HUS-ERVA alueen tiedolla johtamisen yhteistyö on avattu Päijät-Hämeen pyynnöstä 15.1. Yhteistyön on tarkoitus tarjota välineitä sekä tiekartan, että tiedolla johtamisen strategian valmisteluun.
- Tiedolla johtamisen kokonaisuus on osittain riippuvainen Päijät-Hämeen järjestäjän organisaatiomallista ja maakuntastrategiasta, jotka on vielä kesken.
- Vuodenvaihteesta alkaen tiedolla johtamisen valmistelussa on etsitty myös Päijät-Hämeessä kokeiltuja ennakoinnin, kustannuslaskennan ja vaikuttavuuden hyviä käytäntöjä.
- Syrjäytymisen dynamiikka – datamallin kehittämistä ja yhteistyötä Me-säätiön kanssa on jatkettu säännöllisesti monitoimijaisen ryhmän kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Valmisteluvastuu Susanna Leimio

Hyte-valmistelun kokonaistavoite: Maakunnan hyte-työn rakenne, toimijat, vastuut ja sisältö on määritelty ja viety käytäntöön

- **Tavoite ja toteuma 2018:** HyTe-työn rakenne, toimijat, vastuut, sisältö ja arvolupaus on määritelty
- **Vuoden 2019 valmistelun keskeiset sisällöt**
 - HyTe-tiedon kokoaminen ja määrittely
 - Riippuvuuksien tunnistaminen ja keskeisten hyte-yhdyspintojen määrittely
 - Kokonaiskuvan muodostaminen hyten ydinsisällöistä

→ Tavoite 2019-2020: Esitys maakunnallisesta hyte-ohjelmasta

Sote -TKI (tutkimus, kehittäminen ja innovaatiot)

Valmisteluvastuu Kirsi Kuusinen-James

- Tavoitteena:
 - kartoittaa hallinnollisen maakuntaan siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämisresurssit ja toiminnan painopisteet
 - kartoittaa maakunnassa toimivat yliopisto- ja ammattikorkeakoulutoimijat, toimijoiden maakuntaan suuntautuvat sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämisresurssit, toiminnan painopistet ja valmiudet yhteistyön vahvistamiseen
 - toimia koordinaattorina YTA valmistelun suuntaan ja osallistua toiminnan suunnitteluun
- Valmisteluvaihe: Sisäiset resurssit on kuvattu, YTA yhteistyö on käynnistynyt, yliopisto- ja ammattikorkeakoulutoimijoiden resurssien, painopisteiden ja yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen on käynnistynyt

LAPE-tilannekuva 01/2019

Valmisteluvastuu LAPE-agentti Elina Vesterinen

- Työn jatkuminen ja laajentuminen
 - Hallituksen LAPE-muutosohjelmaan kuulunut Huomisen hyvinvointia lapsille ja perheille Päijät-Hämeessä -hanke toteutui Päijät-Hämeessä ajalla 3.4.2017-31.12.2018 (materiaalit; <https://www.huomisenhyvinvointia.fi/aineisto/>)
 - **Johtamisen rakenteista on sovittu** (LAPE-yhteistyöryhmä nimetty, sivistystoimen ohjausryhmä, niiden alla olevat ryhmät)
 - PHHYKY perhekeskustoimintamallin vastuutahona -> Perhekeskusalueet sovittu, tehdään v. 2019 toimintasuunnitelma ja mittarit. Pohjana on maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
 - Agentti STM:n rahoituksella v. 2019, taustaorganisaationa Sosiaalialan osaamiskeskus Verso
- LAPE-Akatemia valmennussarja starttaa kansallisella tilaisuudella 20.3.2019. Oman maakunnan tarpeisiin vastaava johdon ja päättäjien valmennussarja järjestetään aloitustilaisuuden jatkoksi keväällä ja syksyllä.
- Visio vuoden 2020 lopussa: **Päijät-Häme on lapsiystävällinen maakunta**
 - Maakunnallisella LAPE-yhteistyöryhmällä on vakiintunut ja merkittävä asema maakunnan lasten, nuorten ja perheiden asioiden strategisessa linjaamisessa
 - Maakunnallinen perhekeskustoimintamalli toimii ja jokaisessa kunnassa on ajantasainen palvelukartta
 - Tietoa hyödynnetään systemaattisesti
 - Lapsi- ja perhemyönteisyys laajasti osana maakuntastrategiaa
 - Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi kasvu- ja kehitysympäristöissä on lisääntynyt

Valmisteluun liittyvät erilliset kehittämishankkeet

1. Järjestäjän valmistelu (yhteistyössä NHG:n kanssa)
 - Järjestäjän valmistelun perusviitekehys koko maakuntaa kattavasti
 - Tiekartta jatkovalmistelulle
 - Valmistunut 12/2018
2. Markkina-analyysi (yhteistyössä NHG:n kanssa)
 - Koskee sote- ja kasvupalveluja
 - Valmistelu käynnissä
 - Valmistuu 2/2019
3. Asiakasohjauksen tiedolla johtaminen Markkina-analyysi (yhteistyössä NHG:n kanssa)
 - Tavoitteet: 1)Tukea asiakasohjauksen tietojohtamismallin määrittelyssä, 2) Kartoittaa asiakasohjauksen työntekijöiden ja johdon tietotarpeet ja konseptoida näihin perustuvat toimintaa tukevat tietonäkymät, 3) Yhdessä työstää asiakasohjauksen vaikuttavuuden todentamisen seurantamittarit, 4)Rakentaa tietojohtamismallin mukaiset ja tarpeisiin perustuvat näkymät asiakasohjaajille ja asiakasohjauksen johdolle. Vaikuttavuuden todentamisen mittarit sisällytetään johdon näkymään.
 - Valmistelu käynnissä
 - Valmistuu 3/ 2019